

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

D. JOAQUIM AHUMADA.

En lo número passat tinguérem un verdader sentiment al participar la mort de nostre bon amich l' Excm. Sr. Tinent General, D. Joaquim Ahumada y Centurion, qui estava desempeyant lo càrrech de Capitá General de las Islas Balears. La intimitat que 'ns unía ab lo Sr. Ahumada, era filla de sas arraigadas aficions agrícolas y las primeras relacions adquiridas ho foren desde 'l moment que L' ART DEL PAGÉS vegé la llum pública en 1877. Desde llavors, may havia deixat de cartejar-se ab nosaltres y sempre més havia fet seguir nostre periódich per tot arreu ahont anés. No hi ha pas cap dubte que, D. Joaquim, com li deyam los amichs, era un dels agricultors més pràctichs y estudiosos d' Espanya en la actualitat. Cal sino véureli sas fincas en Aranjuez y desde luego s' hi descubreix al administrador per essencia y al verdader teórich-pràctich. Son cultiu era portat ab tots los avensos del sigle y sos vins eran molt celebrats ab justicia, arribant á mereixer una de las distincions ab que 'l Ministeri de Foment volgué honrar y premiar als millors agricultors que havían presentat sos productes á la Exposició Universal de Barcelona, celebrada en 1888. Éll fou qui, com recordarán nostres lectors, maná construhir á la casa Soler d' aquesta ciutat, una colosal roda hidràulica pera sa finca, que tant eridá la atenció dels intelligents, mereixent ser visitada y elogiada per los periódichs professionals y que tan bons

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a
Máquinas per' empeltar

Guanos y adobs, sulfres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.
Sofre gris de Biabaux.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubi.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de llinosa.
Banch Vitalici de Catalunya.
Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a
Apicultura movilita ó moderna.
Protector de suro pera empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Mástic vegetal inalterable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Biblioteca Agrícola Catalana de L' Art del Pagés.
Reglas prácticas pera obtenir bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

SUMARI:

† D. Joaquim Ahumada, per F. X. Tobella. — Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro. Concurs pera l' any 1898 destinat á recompensar las virtuts y actes meritoris de la classe pagesa. — Breus apuntacions sobre la reconstitució de las vinyas destruhidas per la filoxera, per Leopoldo Rius.
VARIETATS. — Curació sense medicinas, (continuació) (figura 440), per M. Cunt y Martorell.
NOTICIAS, CULLITAS, FIRMAS Y MERCATS. — Malesstar. — Las plantas y los gats. — Maduixas. — Alcaniz (Baix Aragó). — Mercat de Sant Celoni. — Noticias del Bruch. — Materias primeras per adobs.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

MINERAL FRANCÉS premiat en las Exposicions Universals é Internacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpellier, 1896.

Destrucció radical de las maluras de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Blanc*, *Ambrosias*, etc.—Combat lo negre dels olivers, tarongers, llimoners y demés arbres fruyters; las maluras criptogámicas de las verduras, es-pecialment de la tomatera, y la fugir dels horts y jardins los pugons, orugas, formigas y demés insectes danyosos.—Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se 'n necessita.
Deposits: BARCELONA: Suc-cessor de B. Boñil y C.^a; Fills de J. Vidal y Ribas; J. Urriach y C.^a—REUS: Joan Vi-jella y C.^a; Joseph Gambús.—TARRAGONA: Emili Bessa.—TORROSA: Enrich Carpa.—VILAFRANCA DEL PANADÉS: Jaume Sabaté.—VILANOVA Y GELTRÚ: Viuda de Pere Carbonell.—SANT SADURNÍ DE Noya: Antón Font.

resultats está donant per elevar aygua. Nostra coneixensa no data donchs d' avuy, sino de molt temps, y per aixó no cal sino repassar la munió de cartas que d' éll guardém pera veure que sempre y constantment parlava de lo mateix ó siga d' agricul-tura. Pochs homes hi haurá més aplicats en aquet ram. Es tanta la consideració que 'ns havia guardat, que no podém olvi-dar may la deferencia que 'ns tingué quand trovantse de Gober-nador Militar á Gerona, vingué expressament á Hostalrich, en ocasió que hi donárem una conferencia pública sobre maluras criptogámicas del cep y medis de combátrelas.

Aquesta mateixa franquesa feu que quand fou agredit per lo cabo Gironés poguessim dirli que «*si la ofensa havia sigut gran, major devia ser lo perdó*», en aquells moments en que perillava la vida d' aquell desventurat. Recordém encara la contestació de que «*si com á militar no podia perdonarlo, com á cristià y católich debia ferho*.» Era la vigilia de Sant Ignasi, soldat esfor-sat, patró del Regiment de Luchana, al que perteneixia l' agres-sor y recordant que aquella nit estava en capella pera ser fuses-llat á la sortida del sol, en día de gala per ser la festa del citat Cos; lo general Ahumada tingué un arranch y escrivint una carta van comensar á produhirse corrents favorables al desgra-ciat reo. A ningú més que al agredit se deu donchs lo perdó, com no deixá de regoneixho 'N Gironés, qui no s' olvidá may més de felicitar y demanar mil perdons al Sr. Ahumada per las diadas de Saut Joaquim, regoneixent al propi temps la grave ofensa que havia comés, donchs sas cartas principiaban per manifestarho en termes ben gráfichs, ja que alguna d' ellas co-mensava dihent: *sé que soch una fera y per lo tant indigne de dirigirme á vosté*, etc. El General, en totas las ocasions que tin-gué, abogá per Gironés, sense que aqueix ni ningú pogués pen-sarsho. En la primera visita que de Tinent General feu á la ac-tual Soberana d' Espanya, intercedí ab D.ª Maria Cristina pera l' alleugeriment de la pena que está sufrint en condempna en los presiris de Ceuta. No dubtém que la primera visita que hau-ria fet l' agressor, hauria sigut pera tirar-se á sos peus en senyal del més profund agraphiment envers son agredit, tanta era la regoneixensa que per convicció li debia.

BIBLIOTECA AGRICOLA CATALANA de L' ART DEL PAGÉS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un.—*Príncepsa*, 12, entres-sol, Barcelona.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYÍA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA A PRIMAS FIXAS.

Capital de garantía 10.000.000 de pessetas.

Fins al 30 Juny de 1896 la Companyia ha contractat 18.222 pólizas asse-gurant capitals per 103.346.168'75 pessetas.

Fins al mateix día ha pagat per sinistres 4. 681.431'09 pessetas.

Direcció y oficinas generales:

BARCELONA.—Carrer Ample, núm. 64.

La circumstancia que avaloraba més la conducta d' un militar tan pundonorós, era la del seu silenci, revelat tan sols per los sobrevivents, entre 'ls que teníam la honra de contarnos com un dels seus més íntims.

Juliol 1897.

FRANCISCO X. TOBELLÀ.

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRO.

CONCURS PERA L' ANY 1898

DESTINAT A RECOMPENSAR LAS VIRTUTS Y ACTES MERITORIS DE LA CLASSE PAGESA.

En compliment del encàrrech ab que la senyora donya María de Vildósola y Jáuregui ha honrat á aquest Institut pera la concessió d' un premi fundat ab l' objecte de perpetuar la memoria de son difunt espós lo senyor don Agustí Peyra y Mach, y destinat á recompensar alguna acció generosa que resulti en benefici de familias dedicadas á la Agricultura, ha acordat obrir un nou Concurs pera adjudicar dit premi:

«Primer. Al pagés que hagués afillat un orfe de pare y mare, d' una altra familia pagesa, donantli una educació basada en los principis relligiosos é interessos agricolas y adecuada á la posició del protector.»

«Segon. Al agricultor que hagués socorregut á un altre de la seva mateixa classe, lliurantlo á ell ó la seva familia d' una situació anguniosa, y facilitantli 'ls medis de poder continuar ocupantse en las feynas del camp.»

Los extréms sobre 'ls quals deurá versar la justificació dels mérits, son:

Primer. Posició y medis de subsistencia del solicitant y del afillat.

Segon. Si l' afillant y afillat pertanyen á la classe agricultora, y si 'ls pares del últim també pertanyeren á dita classe.

Tercer. Si la educació donada al protegit ha sigut sòlidament relligiosa y perfectament adecuada á la posició del protector.

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjeras.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirít novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buches, ruscos ó arneras) y demás utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envían catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduht al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2.50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

MÁQUINAS PERA EMPELTAR DE 4 Á 5 MIL CEPS DIARIS

PREU: 75 PESSETAS UNA

Carrer de la Primpcesa, 11, entressol, Barcelona. Rafiá á 6 rals kilo.

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES per D. JOSEPH BAYER

Quedant poch exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegadas anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitjant son autor realisar en breu plaso los que li quedán, ha resolt fer una rebaixa del 20 per 100 per tots los suscriptors á L' Art del Pagés que passin á recullir dita obra en lo Consultori-Mostrari Agrícola, Primpcesa, 12, entressol, cossantlosi solament 5 pessetas los dos tomos.

Cuart. Fixar la edat del afillat al verificarse l' afillament y duració d' aquest.

Quint. Per últim, declarar si hi ha vinculs de parentiu entre 'l protector y protegit y cas d' havernhi haurá d' expressarse 'l grau d' aquell, sia per consanguinitat ó afinitat.

Medis necessaris de justificació.

Primer. Declaració de dos vehins de la localitat, designats per lo senyor Rector.

Segon. Certificació del senyor Rector ab lo V.º B.º del senyor Alcalde.

Abduas justificacions deurán contenir los extréms més amunt indicats.

Cas de no presentarse mérits suficients, quedarà 'l premi lliure pera ésser otorgat al que reuneixi millors circumstancies entre 'ls aspirants, sempre que aquestas fossin regonegudament atendibles á juhí del Jurat.

La cantitat consignada pera 'l referit premi es la de cinch-centas pessetas que 's dividiran en dos lots de duascentas cinquanta cada un, pera 'ls agricultors que reuneixin las condicions indicadas en los dos cassos avans dits.

La entrega de las mencionadas recompensas, cas d' ésser adjudicadas, se verificará en sessió pública 'l dia 15 de Maig de 1898, festa del Sant Patró del Institut.

A tal efecte deurán los aspirants presentar las sevas sollicituts y documents justificatius en la Secretaria general del Institut, Portaferrixa, 21, principal, desde 'l dia de la fetxa de la publicació d' aquest anunci, fins al dia 31 de Mars de 1898.

Concurs d' estudis y prácticas agrícolas pera l' any 1898.

Desitjós al mateix temps l' Institut d' atendre per tots los medis possibles al foment y desenrotlló de la agricultura de nostra terra, ha acordat adjudicar los següents premis:

Primer. Al autor del millor treball que tracti ab extensió un

Estació Ampelogràfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT.

ESCOOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS la primera creada en Espanya.

En Septiembre próxim se publicará el Catálogo número 12, que se remeterá á quants lo demanin.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler
PROPIETARI.
TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petitas y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Máquinas de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

assumpto de tema lliure que directa ó indirectament tingui relació ab la agricultura del país; ja sia aquest la monografia de una planta, ó be 's refereixi als adobs, á las industrias rurals, al bestiar, á la selvicultura, etc., aixís com á altres assumptos econòmichs, administratius ó jurídichs ab igual relació als interessos de la propietat rústica.

Segon. Al agricultor que acreditat degudament haver introduhit en sas fincas una millora ó novetat que de plantejarse á Catalunya rebi aquesta un sensible benefici.

Tercer. Al autor de la millor cartilla que en forma més compendiada, senzilla ó vulgar, atenent no obstant lo punt que avuy entranya l' assumpto, tracti del conreu dels ceps americans en nostre terror.

Segons la importancia dels treballs se concedirán: títul de Soci de Mérit ó be Diploma de medalla d' or ó Diploma de medalla de plata.

Los folletos ó memorias han d' ésser inédits, divent acompanyarse dintre d' un sobre que contingui 'l mateix lema del treball, la tarjeta ó nom del autor. Las milloras introduhidas en las fincas han de referirse al período dels últims deu anys.

Lo plasso d' admissió finirá en 31 de Mars vinent.

La Junta Directiva d' aquest Institut nombrará 'ls Jurats dels respectius concursos.

Barcelona primer de Maig de 1897. — Lo vice-president, *Ildefonso de Casanova*. — Lo secretari general, *Andreu de Ferrán*.

BREUS APUNTACIONS SOBRE LA RECONSTITUCIÓ

de las vinyas destruhidas per la filoxera.

Lo terrible pugó, destructor de nostra riquesa vitícola, que, ja fa molts anys atacá y aniquilá los vinyats de Catalunya, Andalucía, Galicia y altres provincias, avansa avuy rápidamente y ha ja invadit totas las regions de la Península Ibérica. Alguns ilustrats viticultors, entre quins mereix ser citat ab alabansa lo senyor de Boladeres, ab una fe y constancia dignes del aplauso més franch, están fent assaigs ab lo *carburo de calcium*, y sos

● ● FÁBRICA DE VIDRIERÍA ● ●
ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.
— 3 — DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fábrica á S. Martí de Provensals (Poble Nou). — Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª.—Barcelona.
Aquesta fàbrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fàbricas de productos químicos, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellats-tipos jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouts, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de manantials pera las sevas ayguas medicinals. — La casa envia dibuixos y preus a las personas que ho sollicitin. ~~~~~ FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS. ~~~~~

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reserves, que es de 30 millions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

FÁBRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.ª

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comers, 43, entressol, Barcelona.

EN LA CASA TOBELLÀ

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taron-
jers empeltats
sobre peu agre,
pomeras, pe-
reras, presse-
guers, plàta-
nos y polls pera
passeig á preus
módichs.

Sarments y
arrelats de las
millors classes
de ceps ameri-
cans.

DIRECCIÓ:

J. Tobellà y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobellà y Argila

Primpesa, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

derivats, pera la extinció de la filoxera; mes, encara reconeixent lo major ó menor poder insecticida d' eixas substancias, crech, per desgracia que, en lo gran cultiu, no donarán resultats pràctichs, com no 'ls han donat á Fransa ni á Suissa.

Allí com aquí, l' únich y positiu medi de reconstituir fructuosament las vinyas destruhidas per la filoxera ha sigut y es la replantació ab ceps americans resistents.

En diferentes Revistas agricolas he escrit alguns senzills articles sobre viticultura americana, y avuy me proposo condensar ab breu espay lo resultat dels molts datos y observacions presos durant no pochs anys en mos camps de demostració, creats *ad hoc*; y en los nombrosos vinyats que he recorregut. Parlaré, donchs, solsament, de las millors classes de ceps americans resistents á la filoxera y, que sían ensemps, bonas pera plantar en los terrenos dolents. Aixó es lo principal que deu coneixer qui vulgui reconstituir sas vinyas ab segur éxit.

Riparia.

Uns dels primers ceps americans que 's distingí per sa resistencia á la filoxera, son desentrotllo y sa afinitat ab las classes viníferas fou la *Riparia*. Per aixó, fa més de vint anys que 's plantaren ab aquest porta-empelt grans extensions de terrenos; mes al cap d' algun temps, s' observá, que, en alguns llochs, las *Riparias* s' esgroguehían, s' enmalaltían y acababan sa vida. Estudiada la causa de tal malaltia, que s' anomena *clorosis*, fou sapigut que consistía en lo carbonat de cals existent en lo terreno. Més tart, se notaren també efectes de raquitisme en molts *Riparias* plantadas en certas terras que si bé no contenían cals, eran secas, ó bé massa fortas. Com resultat final de totas aqueixas probas y experiencias, s' ha vingut á regoneixer fermament que: *la Riparia sols va bé en terrenos gens ó poch calisos, plans, lleugers, fondos y frescols*. Lo propietari que no tinga d' aqueixas terras bonas, que no planti *Riparias*.

Rupestris.

Observaren, després, los viticultors que la especie nomenada *Rupestris* era molt rústica y anava bé en las terras secas y mon-

NOVAS MAQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,
de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trin-
xadoras d' olivas, cinias,
bójits, trepitjadoras de
rahims, prempsas y al-
tres máquinas agricolas
premiadas en varias ex-
posicions.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tóxic que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas

las duas especies per TAUPS, los quals destruheixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeeix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

tanyosas; mes com moltes de las formas del *Rupestris*, tals com lo *Rupestris Ganzin* y lo *Rupestris Martin* no prosperan en terrenos calisos, y altrás, com lo *Rupestris Metallica* ó *Guiraud*, volen certs y determinats terrenos y ademés es dur d'empeltar; s' es verificat, á copia de temps y d' experiments, una ben entesa selecció y, avuy, las dos *Rupestris* regonegadas com á millors son: la *Rupestris del Lot* y la *Rupestris fusta vermella*.

Rupestris del Lot.

Son desentrotllo es molt ràpit, sent la forma més vigorosa de totes las de la seua especie; sa adaptació als terrenos pedregosos y árits admirable y sa resistencia á la calisa molt alta; mes, té lo defecte de promoure la *blima* dels rahims en certs terrenos molt fèrtils y frescals, y causa alguna inquietut lo fet de trovarse nombrosas colonias de filoxeras en sas arrels, si bé, per ara, no causan dany visible á la planta.

Rupestris fusta vermella ó del Lot fructífera.

Es un cep de gran valor. Posseheix immunitat filoxérica, elevadíssima resistencia al calcari, extensa área de adaptació, bon vigor y desentrotllo, y gran afinitat pe'ls empelts, als quals comunica una excel·lent fructificació.

En aquest concepte es superior á son germá lo *Rupestris del Lot*, y per lo conjunt de las altrás diverses qualitats que he referit sobrepuja á totes las demás formas de *Rupestris*. Parlo de la *Rupestris de fusta vermella seleccionada*, puig hi ha algunas formas molt semblants, y que 's confonen sovint ab ella.

Aramon X Rupestris Ganzin núm. 1.

Es una de las preuhadas conquistas que devém á la hibridació del cep. Mr. Ganzin, fecundant l' *Aramon* ab la *vitis Rupestris*, obtingué dos números de valor. Mes, aixís com lo núm. 1 posseheix una alta resistencia al calcari y una admirable adaptació als terrenos molt compactes, lo núm. 2 careix d'eixas preciosas qualitats y es, ademés, propens á contraure certs defectes de vegetació.

Aqueixas notables diferencias han vingut á esser regonegu-

Aquestos folletos, publicats pe'l PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparteix gratis la Delegació Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, solsament fent la demanda dels mateixos al Delegat.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vend ni disposa de nitrat, y sos desitjos son no intervindre en operacions mercantils. Però, está á disposició dels interessats pera suministrarlos quantos datos desitjin sobre preus, fletes, expendedors y demás antecedents necessaris pera 'l comers del nitrat de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGACIÓ HISPANO-PORTUGUESA.

¿Quína quantitat de nitrat de sosa (salitre de Xile) necessitan los diferents cultius y en quína época del any convé aplicar aquest adob? La importancia del nitrat de sosa en la horticultura y jardineria. Per lo Dr. D. Maximiliá Weitz, secretari de la Delegació *Der Vereinigten Salpeter-Producenten*.

Lo nitrat de sosa en agricultura. — Son empleo en lo cultiu del cep. Per lo Dr. D. L. Grandeau, director de la Estació Agronómica del Est, Fransa.

«L' empleo del nitrat de sosa en los diferents cultius» acompanyat d' una ressenya sobre «la nutrició de la planta segons los moderns coneixements.» Conferencia donada per l' enginyer D. Mariano Capdevila y Pujol, delegat á Espanya y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGAT EN ESPANYA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.
Clarís, 96, Barcelona.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martià Ombrás

Avinguda Ferrocarril

FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d'estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.*; *Berlandieri* é híbrid *Millardet*; podent esculliren plantacions de 500,000 barbats y 40,000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «Noções prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.

Aving.^a ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

das y valuadas quand ja molts viticultors y plantelistas havian cultivat abdos números barrejats, per créure'ls d' igual valor; y encara avuy, en molts viviers continúan confosos y sense seleccionar, lo núm. 1 y lo núm. 2.

Fou fortuna pera mí, lo rebre l' any 1891, directament de Mr. Ganzin, son *Aramon* X *Rupestris* núm. 1, pera plantarlo en uns terrenos argilo-calcaris blanquinosos molt compactes, que 'n dihém *argilas blancas*. «Pera aquets terrenos durs y aspres, ab elevada dosis de carbonat de cals, — me digué Mr. Ganzin — planteuhi solament lo núm. 1, puig que 'l núm. 2 no resisteix lo calcari, y además exigeix terras millors.» Y tanta digué esser al juhí del mateix obtentor d' aquest híbrid la superioritat del número 1 sobre 'l núm. 2, quand ab carta del mes de Febrer de 1894, me digué textualment: «desde ara ja no cultivo més que 'l número 1.»

Desitjós d'estalviar los desenganyos que sens dubte trobarán els qui plantin l' *Aramon* X *Rupestris* núm. 2 en terrenos calcaris y difícils, he procurat transmetre á alguns de mos companys los anteriors consells, y avuy pera robustir mas humils asseveracions dech posar aquí las següents clàusulas d' una carta que m' escrigué Mr. Ganzin, lo 23 d' Octubre de 1896:

«Es incontestable que, desde 'l punt de vista de la resistencia á la clorosis, lo núm. 1 es infinitament superior al núm. 2. S' exposarà á sensibles desenganyos lo qui planti abdos números barrejats en terrenos calcaris y de difícil adaptació.» Y en altra carta del 16 de Novembre següent diu: «Además dels terrenos calcaris, en els quals lo núm. 2 no resisteix á la clorosis, n' hi ha d' altres que no l' hi proban, encara que m' es difícil de moment precisarlos. Me sembla també que aqueix número 2 está subjecte á la malaltia que aquí anomeném lo *court-noué*, malaltia caracterisada per la curtaria dels meritallos (1), y qual naturalesa y causas encara s' ignoran.»

Heus aquí, donchs, l' autorisada opinió del mestre.

Riparia X *Rupestris*, núms. 3306 y 3309.

Mr. Couderc, lo sabi viticultor francés, ha fet un assenyalat servey á la viticultura americana, creant un gran número d' hí-

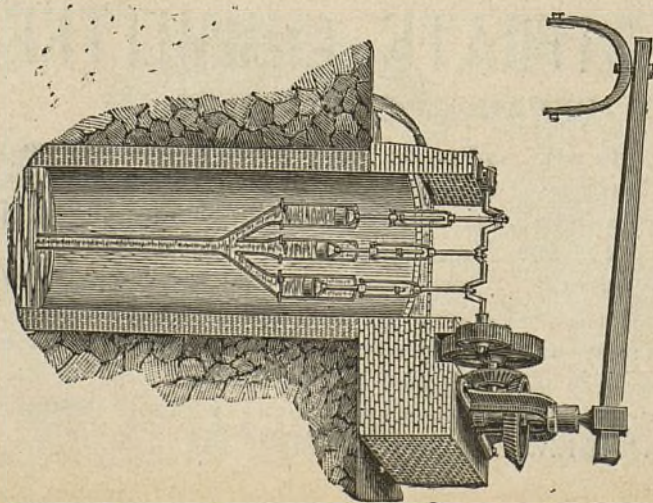
(1) Entrenusos.

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS
PER

G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpcesa, 12, entressol.
BARCELONA.

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesia*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metros á 30, treuhen de 500 á 90 litres d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

brits, ab los quals se poden reconstituir els terrenos calcaris y difícils. No parlaré dels seus nombrosos hibrits europeo-americans perque alguns d' ells han d' acreditar ab los anys sa resistencia filoxérica, discutida per alguns professors; y avuy tractaré solsament de sas *Riparia* X *Rupestris* núms. 3306 y 3309, qual immunitat filoxérica y sobressortints mérits son ja regoneguts y alabats per tot lo mon vitícola.

En anys anteriors he publicat oportunas ressenyas de varios vinyats, situats en distints terrenos y climas, ahont las *Riparia* X *Rupestris* de Couderc núms. 3306 y 3309, vegetan y 's desentrotllan admirablement, ja en terras molt calcáreas y difícils, ja en terrenos molt árits y aspres, ja en llochs fèrtils y frescals.

Los datos y notas que continuament vaig recullint referents á aquestos dos preuhats hibrits, confirman cada día més sas excel·lentas qualitats y corroboran la opinió que d' ells he format y he manifestat varias vegadas, aixó es: que las *Riparia* X *Rupestris* núms. 3306 y 3309, per sa extensíssima área d' adaptació á tota mena de terras, son vigor y desentrotllo, sa afinitat ab totas las varietats viníferas, y la abundant fructificació que 'ls hi comunica, son, avuy per avuy, els porta-empelts ideals; y cap altre, á mon entendre, els sobrepuja en lo conjunt de tantas y tals qualitats.

Conclusions.

Las explicadas apreciaciones, que son lo fruyt d' una llarga série d' estudis y d' experiments, me permeten recomanar, principalment, pera la replantació de las vinyas destruidas per la filoxera, los següents ceps americans com porta-empelts:

1.er — *Riparia* X *Rupestris*, 3306 y 3309 pera tota mena de terrenos, sían ó no calisos (ab tal que la dosis del carbonat de cals no passi del 40 per 100).

2.^{on} — *Aramon* X *Rupestris* Ganzin núm. 1 pera las terras argilo-calcáreas, y calcari-argilosas, margosas, molt compactas; fins á 50 per 100 de carbonat de cals.

3.er — *Rupestris fusta vermella* ó *Rupestris del Lot fructífera*, pera 'ls terrenos pedregosos, silíceo-calcari, calcari-silíceos, y 'ls de llicorella, els árits y sechs.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL·LO sobre *riparia Gloria y rupestris Martin*, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.
Informarán en la Administració de *L' Art del Pagés*, Primpesa, 11 y 12, Barcelona.

AMADEO CROS.

Primpesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat cals d' os. — Fosfat cals mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat cals. — Kaipit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

VENTALLS
ESPANTAMOSCAS
RODOLINS
Fanals de paper y
Bombas.

Se fan més be y
més barato qu' en
cap altra casa.

Carrer del Bou de la
Plassa Nova, 13,

BARCELONA.

Gran assortit de
papers de seda.

4.^{rt} — En quant als terrenos francament gredosos, afortunadament escassos en las regions vinícoles d' Espanya, no deuen, prudentment, replantar-se ab los ceps que he recomanat. Entre 'ls molts que s' están assatjant en aqueixos terrenos, citaré 'l 41 B (*Chasselas* × *Berlandieri*) de Millardet, lo 1202 (*Morvedre* × *Rupestris*), lo 554-5 (*Estivalis-Monticola* × *Riparia-Rupestris*) y lo 132-5 (*Bourrisquou-Rupestris* × *Monticola*), tots de Mr. Couderc. Lo temps dirá.

LEOPOLDO RIUS.

VARIETATS.

CURACIÓ SENSE MEDICINAS. (1)

(Continuació.)

Seria mitj Maig quan en Ricardo pogué traslladar-se á Calella, acompanyat y baix lo cuydado y direcció d' en Desideri, quedant instalat en casa del citat amic.

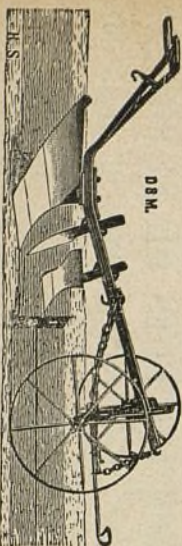
En Desideri li arreglá habitacions prop de las suas, y se componian d' un espayós quarto dormitori, d' una sala de descans y estudi, en la qual no hi faltava la corresponent llibreria, provehida d' obras escullidas, tan recreatives com d' historia, literatura y ciencias. Donava claror á las estancias un gran balcó ó galeria ab vista al jardí.

Débil com se trobava en Ricardo, en los primers dias no pogué sortir del quarto; se distreya mirant, encara que d' un poch lluny, las flors, y recreava las orelles sentint cantar los rossinyols. Als tres ó quatre dias, comensá á baixar y passejarse alguns ratos pel dit jardí, acostumat-se á rebre l' ayre mentres se parava devant las rosas, clavells y altres flors olorosas que flayraba ab delecte.

Lo tenir ben distribuïdas las horas, entre 'l treball (tothom ha de treballar d' una manera ó altre), los ápts, esbarjo y descans es cosa que contribuïx á la conservació de la salut.

Atés á aquestas consideracions, la primera disposició que prengué en Desideri fou lo senyalar un régimen de vida que debia comensar á practicar-se tan luego lo jove s' hagués reforsat lo suficient per poderlo seguir. Al cap de un mes se posá en planta, puig, la millora era notable.

(1) Vegis los números 602 y 603.

Instrumentos aratoris de totas classes y sistemas.—Catálechs gratis (de franch.)

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

Bombas pera tratrejar vins, pera regar, per agotaments é incendis.—Prempas y Filtres pera vins.—Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventiladoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc.—Batadoras, Segadoras y Rasclats.—Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala.—Basculas y mànegas de totas classes.—Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

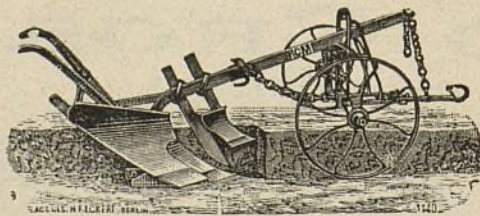
GRAN DEPOSIT

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE ALBERT AHLES

Succesor de la Sucursal Noel de París.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

GRAN DÉPÔT

DE

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE

Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTES CLASSES Y SISTEMAS.
Catálechs gratis (de franch.)

Ayuntamiento de Madrid

A las 5 horas del matí s' alsavan del llit, se rentavan; se arreglavan, es dir, se feyan la *toilette*, per parlar més pulit, y prenian xocolate sota de la glorieta del jardí; sentats devant d' una taula de márml. Enseguida emprenian lo passeig que primerament era curtet y propet, adequat al estat delicat d' en Ricardo. Unas vegadas se dirigian á la platja per veure aixaugar l' art, y bons ratos passavan allí, divertintse veyent la munió de peixos que bellugavan y cuetejavan per la sorra, tots barrejats; los rogers ab los barats, sorells, llusets, agullas, calamarsos y pops; altres voltas seguian pels sembrats del pla, entrant en l' iglesia del convent dels PP. Agustins, hont ohien missa y descansavan; ó bé pujavan al collet sobre 'l qual está edificada la masia coneguda per can Teixidor, que domina un hermós panorama, ab la carretera Real al peu. Aquestas sortidetas y l' aspirar l' ayre embaumat per las plantas, anaren entonant y reforsant al jove, pro sempre estava pensivol, no 'l deixava l' abatiment d' ánim que dificultava la curació.

No obstant, en Desideri no desmayava pas, ans lo contrari, aprofitant la millora, resolgué convertir en excursionetas lo qu' avans eran sols petits passeigs.

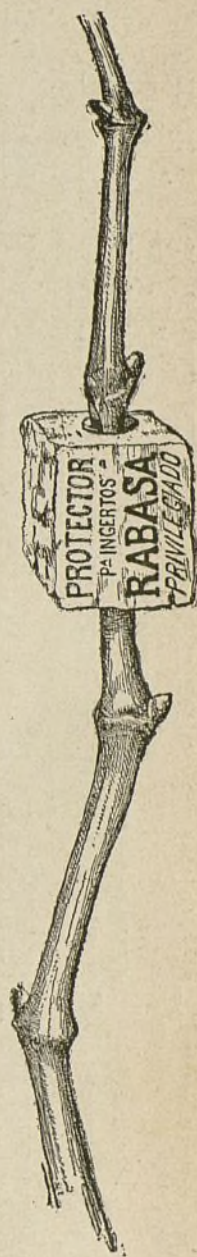
Emprenian la marxa á las 6 horas del matí y no tornavan á casa fins á las 10, després d' haver esmorzat en alguna font. Lo temps que faltava per las 12, hora del dinar, l' empleavan en lecturas amenas é instructivas.

En Desideri, dedicat com estava als estudis d' Historia Natural, principiá á parlarli ab interés de la botánica y entomologia, mostrantli llibres il·lustrats, de plantas ó insectes, fentli notar las varietats y bellesas de las primeras y donantli nocions de las costums y modo de viure dels segons. Y ab aquests útils y agradables entreteniments arribavan á l' hora del dinar y s' sentavan á taula ab tota tranquil·litat. May hi faltava l' escudella y la carndolla, saborosas costellas d' anyell, amples rodellas de llus; pochs plats pro, cumplerts y sustanciosos.

Acabat qu' era 'l dinar y dadas las corresponents gracias á Deu, com ha de fer tot bon católich, se repantigavan, cadascú en sa butaca, ab las camas estiradas y los peus apoyats en un tamburet, havent antes enfosquit las persianas; y tancant los ulls, se quedavan inmóvils, mitj endormiscats, per espay d' una hora durant la qual, la digestió s' verificava perfectament, sens interrupció ni destorb de cap mena.

Finida qu' era la siesta ó mitjdiada, se desvetllavan y passavan la tarde en agradable conversa ab alguns amichs qu' en aquella hora 'ls visitavan, mentres s' aguardava la posta del sol per sortir á passeig, y junts l' emprenian; tenint avans mirament de deixar los balcones dels cuartos ben oberts, al efecte de que l' ayre se pogués renovar.

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPS

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, havent arribat á obtenir, si bé en contats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calantlo després ab terra.

Convé no confondre aquet sistema ab altres qu' han donat dolents resultats. Al propietari ó agricultor que desconfihi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

Ayuntamiento de Madrid

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

El mellor sistema,
més efícaç
y econòmic.

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

Agradable es l' estiuajar en los pobles de la montanya, pro debém regoneixer qu' ho es més en los del litoral, y s' comprén que sia aixís, tenint en consideració qu' en aquestos se disfruta per partida doble, puig, per un costat tenen hortalas, vinyas y boscos, respiran l' ayre impregnat de las emanacions de la rehina dels pins y ginebrons, y per l' altre gosan de la vista de l' interminable y platejada catifa d' aygua ribetejada d' una escumosa y blanca blonda, mentres aspiran las puras auras salitrosas del mar.

Per lo regular se dirigian envers la via del ferrocarril de Barcelona á Fransa ó seguian la carretera Real cap á la caseta del guarda, situada en la entrada del túnel, y una volta arribats allá se sentavan en un pedrís, distrahentse vejent passar, com fletxas, los trens y sentint l' acompanyat brugit de las onas del mar.

La calma qu' acostuma regnar á la cayguda de la tarde y lo fresch ayret qu' acaricia las galas, eran pel jove Ricardo altament profitosos.

Sovint pujavan á un grupo de rocas aisladas al darrera de la caseta del guarda, y desde allí oviravan sens obstacle, l' inmensa planura del mar y seguian ab los ulls, las siluetas de las barcas de pesca qu' anavan allunyantse á cops de rem. En Desideri entretenia al jove; procurava alegrarlo y en alguns moments ho lograba; mes prompte, en Ricardo baixava 'l cap y s' quedava silenciós, pensatiu, cosa impropia de son caràcter.

¿No veus que quieta está la mar y cuán hermós lo cel? li deya en Desideri: sí; li contestava, pero no sempre es aixís; també aquell s' enfurisma, brama y tomba las embarcacions, y l' cel se cubreix de negres núvols que llansan llamps, ferint y matant los homes.

Al enfosquirse tornavan á casa; á las 8 ¹/₂ horas sopavan y á las 10 horas ja estavan sota dels llensols.

D' aquesta manera tan senzilla y sens molestia pel malalt, anava en Desideri, restablint á son aymat Ricardo que, ja menjava ab més gana, tenia més dalit, millorava 'l color de sa cara; sols li faltava pujar un esglahó qu' era recobrar aquell alegre qu' li era habitual.

Alentat en Desideri, y confiat veure'l dins poch temps del tot bo, continuá empleant ab paternal sollicitut la sua activitat y coneixements en favor del simpátiq jove.

Observantli certa afició á l' Historia Natural, determiná ensenyarli, en lo que pogués, la botánica y entomologia, tan teórica com prácticament, sobre tot aquesta part, puig comprenia y ab rahó sobrada que, per ser hábil botánich y entés entomólech, precisa herborisar y cassar pe'ls camps, per las montanyas, per tot arreu; y los mestres no obtindrán verdaders naturalistas fins y á tant que, germanesquen la práctica ab la teoria. Afortunadament en Espa-

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres

aplicable en los meses de Noviembre, Deseembre, Janer y Febrer.

Magatzém de drogas J. ALESAN, *carrer de Freixururas, 23.*—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotlló de la planta, portan la producció á son máxim de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depósit: carrer Freixururas, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

Ayuntamiento de Madrid

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.
Freixururas, 23, Barcelona.

nya se comensa á compréndrlo y tan en Madrid com en Sevilla y Barcelona, hi ha catredátichs qu' efectuan ab llurs deixebles excursions científicas y fan sobre 'l terreno las observacions que consideran útils; per exemple: troban una planta; la cullan, l' examinan, la classifiquen; lo mestre 'ls aclareix tot seguit los dubtes que se 'ls hi presentan, y luego guardan l' exemplar per anar formant son herbari. Tot caminant se 'ls posa devant los ulls un coleópter, lo fan presoner, lo miran de sobre y sota, senyalan la familia, género y especie á que pertany y lo fican dins del frasco.

Las lliçons obides d' aquesta sort, no s' olvidan pas més.

En Desideri, animat per la mellora den Ricardo, carregá la dosis del remey, que fou aumentar l' extensió y duració dels passeigs, 'ls quals comensaren á tenir un carácter científich més pronunciat, majorment veyent que 'l jove havia adquirit los principals elements de la botánica y entomologia.

Lo primer teatre de llurs investigacions fou los camps del pla que s' extén de desde Calella cap á Pineda, hont hi las hortas y los sembrats de tota classe.

En los mesos de Juliol y Agost, cuan lo rellotge de l' iglesia tocava las 6 horas del matí, s' podia veure als dos amichs qu' anavan caminant tot xano xano pels corriols d' entre mijt dels camps d' aufals, blat de moro, etc., tan prompte abaixantse per cullir una planta, com posarse á corre per atrapar una papallona que se 'ls escapava. En Desideri, coneixedor del terreno, guiaba y portava son deixeble allí hont sabia podrian fer rica cullita; li girava las pedras y terrossos y li senyalava los infinits carabis que fujian á correuyta, tals com: *Chlaenius*, *Brachinus*, *Calashus*, *Feronia* y altres; passava lo filat de tela per sobre de las herbas y un munt de petitas bes-

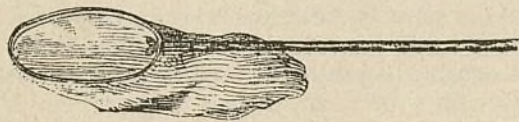
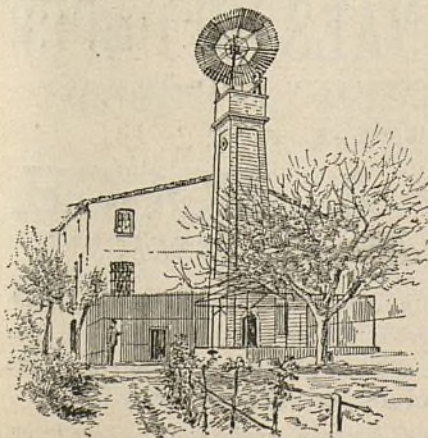

Figura 440. — Atrapa-insectes.

tietas hi quedavan apresadas, las cuales al poch rato figuravan dins del frasco, quedant ofegadas per las emanacions de la benzina: hi habia un verdader assortit; *Demetrias*, *Dromius*, *Halticus*, *Notatus*, *Sitones*, *Coccinellas*, etc., junt ab *forficulas* y *formigas*. Tenint á la vista los exemplars vius, seguian immediatament las explicacions referents á llurs trasformacions, costums, modo de cassarlos, prepararlos y conservarlos. A bon segur que, si los estudiants d' Historia Natural, rebessen las lliçons d' aquet modo tan prácticich, prompte en foren mestres; sabrian dir que los *Henicopus* y *Omophus*

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administració de L' ART DEL PAGÉS, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fabricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de máquinas per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS AMERICANS

PER VENDRE.

LOTS y GUIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º

fregüentan las espigas verdas del blat; que los *Anthrenus*, *Bruchus* y *Silvanus*, devoran los grans; que los *Dytiscus* y *Gyrinus* viuen dins del aygua en las acéquias y sefreixs.

En los moments del descans, en Desideri prou li feya notar la boniquesa de las flors y l' elegancia de las papallonas, lo jove ho reconeixia, pro no s' fixava en las bellesas que 'l rodejavan; aquell cap estava preocupat ab alguna idea que l' atormentava; certa boyra donava voltas per sa imaginació y no li permetia apreciar las excelencias de las obras del Criador, las quals, per ser estimadas com se deu, es precis tenir un cor sensible y un esperit sossegat y apacible.

MIQUEL CUNÍ y MARTORELL.

(Seguirá.)

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Malestar.

Desde 1890 á 1897 s' han venut: dels particulars contribuyents, 1.891.457, fincas pera el fisch; per los recaudadors del Banch, 592.571, y per l' Estat, un milió 289.904.

Han quedat sense rematar, en erial y sense producció, 942.561 fincas.

S' han donat de baixa en las matrículas 159.642 industrials per no poguer pagar los infinits impostos y 'ls lloguers.

S' han instruhit 60.415 expedients de quiebra per no poguer cumplir sas atencions.

Han emigrat, entre artistas y productors obrers, pera la Argelia francesa 64.626, y pera la América del Sur, 1.592.635.

S' han tancat 1.892 fàbricas de diferents productes y articles.

La riqueza oculta, la que te 'l privilegi de no tributar, passa de 2.000 milions, com s' ha demostrat en la provincia de Granada, y una gran part de la propietat rústica y urbana es presa de la usura.

La hipoteca es lo testimoni de la escassés y 'l prólech de la fam que amenassa las ciutats y 'ls camps.

Hi ha poblacions ahont ab bona hipoteca no troban diner los particulars ni al 60 per 100 anyal, perque la propietat apenas hi ha qui la cultivi ni ofereix garantías.

La usura resta 'l sou dels empleats y dels militars, lo mateix que treu lo such als pagesos.

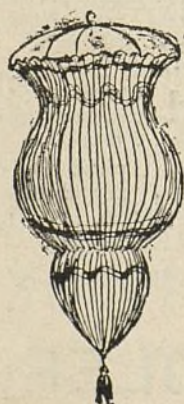
Tal es lo verdader estat económic d' Espanya, creat per circunstancias fatals, quals forsas no han volgut ó no han pogut neutralisar los governs del torn.

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA
de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despi.
Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns homrin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, aprop del baixador de Sant Joan Despi, sobre la via ferrea de Tarragona y llocant a la carretera de Sant Boy del Llobregat.
Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.
Sant Joan Despi. — Barcelona (Espanya). — Sant Joan Despi.

✂ Pera cerclo-
rarse de la ve-
ritat de nostre
anunci, nos se-
rá molt agrada-
ble una visita de
nostres clients
als establiments
de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.

Sant Joan Despi.
Barcelona (Espanya).

FÁBRICA DE FANALS DE PAPER

GLOBOS AEROSTÁTICHS, VENTALLS Y ESPANTAMOSCAS

de A. MILLAT

Successor de A. BOSCH.

Carrer del Bou de la Plassa Nova, 13. - BARCELONA.

Se venen gots de vidre de tots colors per il·luminacions ab sos corresponents velots de cera en lloch del oli, per ser més net y més económic, y cadeneta pera penjarlos. — Serpentinats y paperets retallats de varios colors pera professons y festas.

NOTA. — Aquesta casa está encarregada de cobrar las anyadas de L' ART DEL PAGÉS.

Las plantas y los gats.

Hi ha moltes plantes que tenen la particularitat d'atraure als gats, de manera que llur cultiu serveix admirablement per cassar-los, com ja ho han ensajat ab éxit alguns guardaboscors interessats en destruir los gats mesquers, que tant dany ocasionan en los punts destinats al foment de la cassa menor.

Las principals plantes que tenen aquesta propietat son: *Valeriana officinalis* (Valeriana), *Nepeta cataria* (Nepta), *Teucrium Marum* (herba gatera), *Nemopila insignis* y la *Actinidia kolomkta*, originaria del Japó, las quals no poden cultivarse en nostres jardins sino cubertas de filferros per a lliurarlas de las caricias dels gats propis ó extranyes que pугan arribar á la finca.

Maduixas.

Los inglesos per obtenirlas molt grosses ho practican de la següent manera: En lo primer any de plantar los maduixers los hi trenquen tots los filets y totas las flors: l'any següent per la primavera trenquen totas las flors: quan tornan á flors: quant tornan á florir dexan á cada maduixer alguns filets y dos flors, trencant tots los retanys pobres y tristos: aixis obtenen maduixas extraordinariament grosses.

Alcañiz (Baix Aragó).

Segons los datos que 'ls cultivadors posan de manifest, la cullita de cereals en aquella comarca ha sigut més inferior encara de lo que s'habia dit al comensar la sega. Los que venen de las masadas diuen que apenas cubreix los gastos de conreu 'l produhit net que surt de la batuda.

També ha quedat molt reduhida la cullita del oli, no obstant la abundancia de flor que 'ls arbres oferían en Abril. En el secá han caygut las olivas en gran quantitat y en la horta han sufert molta pérdida.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar.—Badells per carn, de 7 á 7'50 rals carnicera. — Idem magres, de 70 á 200 pessetas un. L' aixut va continuant; de menjar vert no n'hi ha ni una mica y per tal motiu no 's veu cap cab per engreixar. Porchs, de 20 á 60 pessetas un; los preus dels porchs son més elevats que l'any passat en aquest temps, pero si 'l temps continúa aixís, será forsa á tothom haberse'ls de vendre ó del contrari mantenirlos ab farinassas y aquestas van cada día al augment y resultarà al cap d' allá d' haberlos engreixat lo que diu lo ditxo: *lo porch se tornará truja*.

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS

GRANS VIVERS DEL PANADÉS. Empelts, arrelats y estacas.

Sant Sadurní de Noya. — MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esquinces, esparavanes, sobre-huesos, alifafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesias, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

MIR, ROMEU
y Compañía.

S. Sadurní de Noya

Envian los catálogos y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

Grans.— Blat blanc, de 17 á 17'50 peesetas quartera de 75 litres. — Fasols montmelons, de 23 á 24 id., id. — Ordi, de 7'50 á 8 id., id. — De tot molt poch y no més se ven per la pura necessitat.

Viram.—Preus regulars: cunills casulans, baratíssims.— P.

4 Agost 1897.

Notas del Bruch.

Continúa la sequía, tant, que no s' han pogut fer tardanarias. La cullita d' oli s' ha mermat molt á causa de la cayguda de las olivas á conseqüencia del aixut.

Las pocas vinyas americanas que al pays hi ha, van bé y promet la cullita per poch que ploqui avans del Septiembre, época de recolecció.

Aquest any es un dels qu' hem vist més *clorosis* als ceps.

De las plantadas d' any, pocas se 'n podrán empeltar.

Queda plenament confirmada en aquesta comarca la poca afinitat del Sumoll sobre Rupestris Ganzin y Martin.

Per poch qu' ajudin las sahors, se notan preparatius y esperansas de plantar molt l' hivern vinent. — E. P.

8 Agost 1897.

Materias primeras per adobs.

	100 ks. Ptas.
Carbonat potassa, $\frac{70}{75}$ p. % riquesa equivalent á $\frac{47}{49}$ p. % potassa pura..	50
» » , $\frac{90}{95}$ p. % » » á $\frac{60}{63}$ p. % » » .	67
Cloruro » , $\frac{80}{85}$ p. % » » á $\frac{53}{53}$ p. % » » .	31
Escorias Thomas, 16 p. % ácid fosfórich..	8'50
Fosfat calcs d' os, en pols.	12
» » mineral en pols, $\frac{35}{40}$ p. % fosfat tribásich.	8'50
» » d' os, precipitat, $\frac{38}{40}$ p. % d' ácid fosfórich soluble..	27
Nitrat potassa, 95 p. % riquesa y $\frac{13}{14}$ p. % ázoe..	63
» sosa, 95 p. % » y $\frac{13}{16}$ p. % » .	29
Kainit, en pols.	11'50
Sulfat amoníach, $\frac{20}{21}$ p. % ázoe.	30
» ferro.	8
» » en pols.	10
» coure,	57
» potassa, $\frac{90}{93}$ p. % riquesa equivalent á 50 p. % potassa pura.	36
Superfosfat de calcs mineral, $\frac{13}{15}$ p. % ácid fosfórich soluble..	8
» » » , $\frac{13}{17}$ p. % » » .	9
» » » , $\frac{13}{20}$ p. % » » .	11'50
» » OS , $\frac{17}{18}$ p. % » » .	12'50

Per partidas importants cotiso preus especials en relació á la importancia d' ellas. — AMADEO CROS.

IMPREMTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

CEPS AMERICANS.

Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS. — Barcelona.
S' enviará 'l catàlech á qui 'l demani.

TURTOS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA

Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRÍCOLA
Primpessa, 12, entresol,
BARCELONA.

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y heridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las heridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpessa, 11 y 12. — BARCELONA.